

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ตามแนวชายแดนภาคตะวันออกไทย – กัมพูชา เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการที่ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นแล้ว และมีแนวโน้มที่จะเกิดในอนาคต การศึกษาประสิทธิภาพของกลไกที่มีอยู่ในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ รวมถึงมาตรการการเพิ่มศักยภาพการของกลไกที่มีอยู่ในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชายแดนไทย – กัมพูชา เขตจังหวัดภาคตะวันออก จากการเป็นประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเสนอเป็นนโยบายสาธารณะในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ต่อไป โดยมีระเบียบวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดจำนวน 32 แห่ง ในเขตพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาผลกระทบจากปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นแล้ว และมีแนวโน้มที่จะเกิดในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชายแดนไทย – กัมพูชา เขตจังหวัดภาคตะวันออก จากการเป็นประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีรายละเอียดการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การส่งแบบสอบถามไปยังตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดจำนวน 32 แห่ง ๆ ละ 1 ชุด โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ และกลไกการจัดการปัญหาที่มีการดำเนินการ ฯลฯ ในเขตพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออก ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว ดังต่อไปนี้

จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย 1) เทศบาลตำบลหนองตากง 2) เทศบาลตำบลคลองใหญ่ 3) องค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต 4) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขนาน และ 5) องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอน

จังหวัดตราด จำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วย 1) เทศบาลตำบลตะก่าง 2) องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด 3) เทศบาลตำบลขำราก 4) องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากุ่ม 5) เทศบาล

ตำบลคลองใหญ่ 6) เทศบาลตำบลหาดเล็ก 7) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่ 8) องค์การบริหารส่วนตำบลไม้รูด 9) เทศบาลตำบลหนองบอน 10) องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย 11) องค์การบริหารส่วนตำบลด่านชุมพล 12) องค์การบริหารส่วนตำบลช้างทุน 13) องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรีย์

จังหวัดสระแก้ว จำนวน 14 แห่ง ประกอบด้วย อำเภอตาพระยา ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย 2) องค์การบริหารส่วนตำบลทัพเสด็จ 3) เทศบาลตำบลตาพระยา อำเภอโคกสูง ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลโคกสูง และ 2) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหมากมูน 3) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอคลองหาด ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลคลองหาด และ 2) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองไถ่เถื่อน อำเภออรัญประเทศ ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลผ่านศึก 2) เทศบาลเมืองอรัญประเทศ 3) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้ำใส 4) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม 5) องค์การบริหารส่วนตำบลทับพริก และ 6) เทศบาลตำบลป่าไร่

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์, 2555)

1.2.1 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1) การสร้างแบบสอบถามตามแนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้คำถามครอบคลุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2) กำหนดแนวทางด้านเนื้อหา และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัย

3) แบบสอบถามที่สร้างเสร็จจะเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อการตรวจสอบพร้อมทั้งขอคำแนะนำ ซึ่งจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ เทียบตรง มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ก่อนที่จะนำไปใช้กับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง

4) สำหรับแบบสอบถามได้กำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในพื้นที่ รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัดที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 ผลกระทบจากปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นแล้ว (Present Impact) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชายแดนไทย – กัมพูชา เขตจังหวัดภาคตะวันออก จากการเป็นประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายใต้กรอบประเด็นปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดในอนาคต (Future Impact) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชายแดนไทย – กัมพูชา เขตจังหวัดภาคตะวันออก จากการเป็นประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายใต้กรอบประเด็นปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นผลกระทบด้านความมั่นคงที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต

1.2.2 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นของผลกระทบจากปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นแล้ว และที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชายแดนไทย – กัมพูชา เขตจังหวัดภาคตะวันออก จากการเป็นประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายใต้กรอบประเด็นปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในการหาค่าเฉลี่ย โดยให้คะแนนสำหรับการตอบ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

1.2.3 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (นันทา วาณิชเศรษฐกุล, 2539)
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบในระดับ น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบในระดับ มากที่สุด

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science/โปรแกรม SPSS for Windows) โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสังเกตการณ์ (Observation) และการจัดเวทีระดมความคิดเห็น (Focus group) ในเขต 3 จังหวัดภาคตะวันออก เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของกลไกที่มีอยู่ในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ และศึกษามาตรการการเพิ่มศักยภาพการมีส่วนร่วมของกลไกที่มีอยู่ในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ อันจะนำไปสู่การเสนอเป็นนโยบายสาธารณะในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงใน

รูปแบบใหม่ในกระบวนการเป็นประเทศในประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียดการศึกษา ดังต่อไปนี้ (ชัยยนต์ ประดิษฐ์-ศิลป์, 2555)

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.1 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) เพื่อเป็นการศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลในเบื้องต้น เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น เอกสารการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดประชาคมอาเซียน เป็นต้น และเอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายงานการจัดประชาคม หรือ รายงานจากการจัดเวทีหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ในพื้นที่ กลไกการบริหารจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้น ประกอบไปด้วย

- 1) ข้าราชการการเมือง
- 2) ข้าราชการประจำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 32 แห่ง
- 3) หัวหน้าส่วนราชการรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการวิจัย

สำหรับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชายแดนไทย – กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกระบวนการเป็นประเทศจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.1.3 การสังเกตการณ์ (Observation) โดยคณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และสังเกตการณ์การสภาพปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ รวมถึงวิธีการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้น

2.1.4 การจัดเวทีระดมความคิดเห็น (Focus Group) จากตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสนอมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการผลกระทบจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชายแดนไทย – กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกระบวนการเป็นประเทศจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะในการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชายแดนไทย – กัมพูชา

2.2 การตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบ ดังต่อไปนี้

- 1) การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกันระหว่างข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้แหล่งข้อมูลจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์มาเปรียบเทียบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2) การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยนี้จะใช้ผู้ให้ข้อมูลที่มีจุดยืนหลากหลาย ได้แก่ กลุ่มข้าราชการการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มข้าราชการประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เป็นต้น

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ได้ถูกเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึก และบันทึกเครื่องบันทึกเสียง จากนั้นจึงนำมาถอดคำให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการวิเคราะห์ และจัดแยกประเภท และทำการวิเคราะห์เชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ และการตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อตอบคำถามการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี